

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 461
Ημερομ. Κατάθεσης: 15/10/2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αχαρνές, 15/10/2026

Του: Φωτόπουλου Στυλιανού, Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Εσωτερικών
Τον κ. Υπουργό Εξωτερικών
Την κ. Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
Την κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: «Προστασία της ελευθερίας αυτοπροσδιορισμού των Πομάκων της Θράκης και ανάγκη διερεύνησης καταγγελιών για παρεμβάσεις επί του θέματος από εξωτερικούς παράγοντες υπό το πρίσμα του διεθνούς δικαίου»

Κυρίες και Κύριοι Υπουργοί,

Οι πρόσφατες δημόσιες παρεμβάσεις εκπροσώπων της πομακικής κοινότητας της Θράκης, σχετικά με την προστασία της ιδιαίτερης γλωσσικής και πολιτισμικής τους ταυτότητας και σχετικά με τις καταγγελλόμενες πιέσεις για την υιοθέτηση ενιαίας τουρκικής εθνικής ταυτότητας, καθιστούν το όλο ζήτημα άκρως κρίσιμο, με σοβαρές προεκτάσεις σε επίπεδο συνταγματικού και διεθνούς δικαίου, καθώς και διπλωματικών σχέσεων. Ήδη, με την υπ' αρ. 8339/15-09-2026 κοινοβουλευτική Ερώτηση προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, τέθηκαν τα ζητήματα της ελεύθερης εκπαιδευτικής επιλογής των πομακικών οικογενειών και της προστασίας της πομακικής γλώσσας. Ωστόσο, παραμένει αυτοτελής η διάσταση της εξωτερικής πολιτικής επί του θέματος, ιδίως, ως προς την διερεύνηση καταγγελιών περί εξωτερικών παρεμβάσεων και την θεσμική αντιμετώπισή τους, στο πλαίσιο των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

Ειδικότερα, η δημόσια παρέμβαση του Ιρφάν Μεχμέτ Αλή, με την οποία επισημαίνεται ότι η μουσουλμανική θρησκευτική ιδιότητα δεν συνεπάγεται τουρκική εθνική ή γλωσσική ταυτότητα, καθώς και η δημοσιοποιημένη παρέμβαση του εκπροσώπου του Πολιτιστικού Συλλόγου Πομάκων Νομού Ξάνθης, Μπενιαμίν Κόντε, στο πλαίσιο της Διάσκεψης για την Ανθρώπινη Διάσταση του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), η οποία πραγματοποιείται στη Βαρσοβία, από τις 5 έως τις 15 Οκτωβρίου 2026, εγείρουν ερωτήματα ως προς τη διασφάλιση του ελεύθερου αυτοπροσδιορισμού των Ελλήνων πολιτών.

Σύμφωνα με το δημοσιοποιημένο κείμενο της παρέμβασης του Μπενιαμίν Κόντε, διατυπώθηκαν καταγγελίες περί πιέσεων για την επιβολή ενιαίας τουρκικής εθνικής ταυτότητας, περιστατικών κοινωνικού αποκλεισμού και αμφισβητούμενων πρακτικών θρησκευτικής εκπροσώπησης. Οι ισχυρισμοί αυτοί, χωρίς να προδικάζεται η βασιμότητά τους ή η εμπλοκή συγκεκριμένων εξωτερικών παραγόντων, χρήζουν θεσμικής διερεύνησης. Τα άρθρα “2” (παρ. 1), “4” (παρ. 1), “5” (παρ. 1 και 2) και “13”, του Συντάγματος, κατοχυρώνουν την ανθρώπινη αξία, την ισότητα, την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και τη θρησκευτική ελευθερία, θεμελιώνοντας την υποχρέωση της Πολιτείας να προστατεύει τους πολίτες από διακρίσεις και εξαναγκασμούς λόγω γλωσσικής, πολιτισμικής ή θρησκευτικής ταυτότητας.

Παράλληλα, η Συνθήκη της Λωζάννης, του 1923, ιδίως, το άρθρο 45 αυτής, αναφέρεται στη μουσουλμανική μειονότητα της Ελλάδας, χωρίς να καθιερώνει ενιαία εθνοτική ταυτότητα για τα μέλη της. Η προστασία των μειονοτικών δικαιωμάτων δεν συνεπάγεται δικαίωμα τρίτου κράτους ή φορέα να επιβάλλει συγκεκριμένη εθνική αυτοσυνείδηση ή να διεκδικεί αποκλειστική εκπροσώπηση των μελών της. Η αρχή του ελεύθερου αυτοπροσδιορισμού συνδέεται, επίσης, με τις εγγυήσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τις δεσμεύσεις του ΟΑΣΕ, ιδίως του Εγγράφου της Κοπεγχάγης του 1990, σχετικά με την ελεύθερη έκφραση και διατήρηση της εθνοτικής, γλωσσικής, πολιτισμικής και θρησκευτικής ταυτότητας.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, οι δημόσιες καταγγελίες περί πιέσεων για την επιβολή συγκεκριμένης εθνικής ταυτότητας και ενδεχόμενης επιρροής εξωτερικών παραγόντων χρήζουν διερεύνησης, ιδίως, ως προς την τυχούσα εμπλοκή ξένων προξενικών οργάνων. Συναφώς, το άρθρο 55 (παρ. 1), της Σύμβασης της Βιέννης, περί Προξενικών Σχέσεων, του 1963, επιβάλλει στα πρόσωπα που απολαμβάνουν προξενικά προνόμια και ασυλίες την υποχρέωση σεβασμού των νόμων του κράτους υποδοχής και μη ανάμειξης στις εσωτερικές του υποθέσεις. Ενδεχόμενη παραβίαση των υποχρεώσεων αυτών, εφόσον τεκμηριωθεί, επιβάλλει την ανάληψη συγκεκριμένων διπλωματικών πρωτοβουλιών και, όπου συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, τη λήψη των προβλεπόμενων από το διεθνές δίκαιο μέτρων. Η προστασία της εθνικής κυριαρχίας, η συνεπής εφαρμογή της Συνθήκης της Λωζάννης και η διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών συνιστούν αλληλένδετες υποχρεώσεις της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, με σεβασμό στη γλωσσική και πολιτισμική πολυμορφία της μουσουλμανικής μειονότητας και στην ελεύθερη αυτοσυνείδηση κάθε μέλους της.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

- 1.** Ποια είναι η επίσημη θέση του Υπουργείου Εξωτερικών, ως προς την ερμηνεία της Συνθήκης της Λωζάννης, σε σχέση με το δικαίωμα των Πομάκων και των λοιπών μελών της μουσουλμανικής μειονότητας στη χώρα μας να διατηρούν διακριτή εθνική, γλωσσική και πολιτισμική αυτοσυνείδηση και πώς προβάλλεται η θέση αυτή στις ελληνοτουρκικές διπλωματικές επαφές;
- 2.** Έχει λάβει επισήμως γνώση το αρμόδιο Υπουργείο περί της παρέμβασης του εκπροσώπου του Πολιτιστικού Συλλόγου Πομάκων του Νομού Ξάνθης, στο πλαίσιο της εν εξελίξει διάσκεψης του ΟΑΣΕ, στη Βαρσοβία; Έχουν ζητηθεί τα σχετικά πρακτικά ή άλλα επίσημα στοιχεία και έχει αξιολογηθεί η ανάγκη διπλωματικών πρωτοβουλιών για τη διερεύνηση των ανωτέρω καταγγελιών;
- 3.** Έχει εξετάσει το αρμόδιο Υπουργείο καταγγελίες περί ενδεχόμενης εμπλοκής του Γενικού Προξενείου της Τουρκίας στην Κομοτηνή ή προξενικών λειτουργιών του σε δραστηριότητες άσκησης πιέσεων επί της ελεύθερης εθνικής και πολιτισμικής αυτοσυνείδησης Ελλήνων πολιτών της Θράκης; Εάν ναι, έχει αξιολογηθεί η συμβατότητα τυχουσών σχετικών ενεργειών με τις υποχρεώσεις του άρθρου 55 (παρ. 1), της Σύμβασης της Βιέννης, περί Προξενικών Σχέσεων και σε ποιες διπλωματικές ενέργειες έχετε προβεί επί του θέματος;
- 4.** Προτίθεστε να αναλάβετε πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του ΟΑΣΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και των αρμόδιων ευρωπαϊκών θεσμών, ώστε να αναδειχθεί διεθνώς η ανάγκη προστασίας του ελεύθερου αυτοπροσδιορισμού και της γλωσσικής και πολιτισμικής πολυμορφίας της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης;
- 5.** Υφίσταται θεσμικός συντονισμός με τις όποιες συναρμόδιες επί του θέματος της παρούσας κρατικές αρχές για την αξιολόγηση και αντιμετώπιση των ως άνω τεκμηριωμένων έξωθεν παρεμβάσεων στην πομακική κοινότητα για την υιοθέτηση τουρκικής εθνικής ταυτότητας;
- 6.** Προτίθεστε να ενημερώσετε την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής για τις όποιες σχετικές διπλωματικές ενέργειες στις οποίες έχετε προβεί και για τη στρατηγική της χώρας μας στο πλαίσιο των ελληνοτουρκικών σχέσεων επί του θέματος της παρούσας;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Φωτόπουλος Στυλιανός